NORAKSTS
Lieta Nr.42504507
A2691-08/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 5.septembrī

Administratīvās rajona tiesas
tiesnese E. Apīne,
piedaloties atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta – pārstāvei Evitai Kuzmai,
atklātā tiesas sēdē Antonijas ielā 6, Rīgā 2008.gada 26.augustā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz MSIA „Namejs" (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikumu par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 18.aprīļa lēmuma Nr.19/18009 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta Zemgales reģionālās iestādes nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšniece 2006.gada 13.decembrī pieņēma lēmumu Nr.193, ar kuru noteica SIA „Namejs" par pienākumu papildus aprēķināt un noteikt iemaksai valsts budžetā pievienotās vērtības nodokli Ls 7208,58 un soda naudu Ls 10401,10, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 2034,97 un soda naudu Ls 2968,07, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 2820,96 un soda naudu Ls 2820,96.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta Zemgales reģionālās iestādes direktores v.i. 2007.gada 13.februāra lēmumu Nr.01-10.02/24 minētais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumu pieteicējs apstrīdēja arī augstākai iestādei un Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors 2007.gada 18.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.19/18009 „Par maksātnespējīgās SIA „Namejs" sūdzības izskatīšanas rezultātiem" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu Zemgales reģionālās iestādes direktores v.i. 2007.gada 13.februāra lēmumu. Nr.01-10.02/24.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja 2007.gada 21.maijā iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, kurā lūdza atcelt Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID) ģenerāldirektora 2007.gada 18.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.19/18009 jeb Lēmumu kā nepamatotu.

Pieteikumā MSIA „Namejs" ieceltais administrators norāda, ka VID audits ir konstatējis, ka pēc maksātnespējas pasludināšanas pieteicēja ir turpinājusi

komercdarbību, ko veica parādnieka pārstāvis *A.S.*, bet iepriekšējais maksātnespējas administrators – nekontrolēja.

Par laika periodu no 2006.gada janvāra līdz 2006.gada jūlijam nepamatoti ir aprēķinātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas *A.S.*, jo saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 50.panta pirmo daļu komersanta darbība ar maksātnespēju tiek apturēta. Tas, ka *A.S.* parakstījis pavadzīmes, neapliecina, ka viņš bijis pieņemts darbā.

Nepamatoti VID ir aprēķinājis arī iedzīvotāju ienākuma nodokli par summām, ko no MSIA „Namejs" laikā no 20056.gada janvāra līdz 2006.gada jūlija izņēma administrators *A.M.*, jo likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 109.pantā norādīta kārtība, kādā sedzamas administrēšanas izmaksas. Naudas līdzekļus *A.M.* ir izņēmis bez pamata, par ko ierosināta krimināllieta.

Tā kā MSIA „Namejs" ir maksātnespējīgs un lielākie zaudētāji šī procesa ietvaros var būt kreditori, nav pamata pieteicējai noteikt ievērojamu soda naudas apmēru.

[3] 2007.gada 26.jūnijā Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk arī – atbildētājs) Administratīvajā rajona tiesā iesniedzis 2007. gada 25.jūnija rakstveida paskaidrojumus Nr.3.4/25435, kuros norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

MSIA „Namejs" pievienotās vērtības nodokļa (PVN) deklarācijā par 2005.gada decembri nav deklarējusi darījumu Ls 1888,00 vērtībā (PVN no tā Ls 288) un laika periodā no 2006.gada 1.janvāra līdz 23.martam veikusi ar PVN apliekamus darījumus Ls 20351,44 vērtībā (PVN no tiem Ls 3663,26), bet par šo periodu nav iesniegtas PVN deklarācijas, nav aprēķināts un budžetā iemaksāts nodoklis.

2006.gada 24.martā pieteicēja izslēgta no PVN reģistra, taču, neievērojot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta piektajā daļā noteikto, turpinājusi aprēķināt un iekasēt PVN. Laika posmā no 2006.gada 24.marta līdz 31.jūlijam MSIA „Namejs" nepamatoti ir iekasējusi PVN Ls 3224,92 apmērā, par ko noteikta arī soda nauda Ls 3224,92.

Pēc pieteicējas izslēgšanas no PVN reģistra tās darbības rezultātā ar PVN apliekamo preču un pakalpojumu vērtība pārsniegusi Ls 10000,00 taču sabiedrība nav noteiktajā kārtībā reģistrējusies PVN reģistrā. Tāpēc par MSIA „Namejs" darījumiem jūnijā un jūlijā aprēķināts PVN Ls 32,4.

Darbiniekiem, ar kuriem MSIA „Namejs" ir bijušas darba attiecības, periodā līdz 2006.gada jūlijam ir aprēķināta un izmaksāta darba alga Ls 4739,65, taču nav veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, par ko papildu nomaksai budžetā noteiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 1568,42 apmērā un soda nauda Ls 1568,42 apmērā, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 672,21 un soda nauda Ls 672,21.

No MSIA „Namejs” kases izmaksātā nauda *A.M.* atzīta par ienākumu, no kā arī maksājams iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Attiecībā uz soda naudām atbildētājs paskaidro, ka nodokļu normatīvie akti neparedz to atcelšanu.

[4] 2008.gada 25.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts MSIA „Namejs” administratora pieteikums par daļēju atteikšanos no prasījuma (lietas 183.lapa).

Pieteicējas administrators norāda, ka VID ģenerāldirektors ar savu 2008.gada 19.jūnija lēmumu ir atcēlis pieteicējai noteikto pienākumu iemaksāt valsts budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 2148,75 un soda naudu Ls 2148,75, bet atstājis negrozītu pienākumu papildus nomaksai budžetā pievienotās vērtības nodokli Ls 7208,58 un soda naudu Ls 10401,10, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 2034,97 un soda naudu Ls 2968,07, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 672,21 un soda naudu Ls 672,21.

[5] Pieteicēja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, bet 2008.gada 25.augusta iesniegumā norādījis, ka Vidzemes apgabaltiesā administratoram ir jāpiedalās civillietas izskatīšanā par izsoles akta apstiprināšanu, tāpēc lūdz Administratīvo rajona tiesu skatīt lietu bez pieteicējas pārstāvja.

Uzklausot atbildētāja viedokli un pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes.

[6] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

[7] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā rajona tiesa atzīst, ka pieteikums daļā ir nepamatots un noraidāms, bet daļā tiesvedība izbeidzama.

[8] Izskatāmajā administratīvajā lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, bet ir strīds par to pareizu izpratni un tiesību normu piemērošanu.

Tiesa konstatē, ka ar 2008.gada 19.jūnija lēmumu Nr.19/17948 „Par maksātnespējīgās SIA „Namejs” administratora *E.B.* sūdzības izskatīšanu” VID ģenerāldirektors no jauna ir uzsācis administratīvo procesu un sakarā ar jauniem apstākļiem atzinis par pamatotu pieteicējas prasījumu par pienākuma iemaksāt valsts budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 2148,75 un soda naudu Ls 2148,75 atcelšanu, atstājot Lēmumu negrozītu tā pārējā daļā.

Administratīvā procesa likuma 282.panta 7.punkts noteic, ka tiesvedība lietā izbeidzama, ja „noslēdzot administratīvo līgumu, atceļot pārsūdzēto administratīvo aktu vai atzīstot pārsūdzēto administratīvo aktu par prettiesisku, spēkā neesošu vai spēku zaudējušu, izbeidzies tiesiskais strīds, kas bija par

pamatu pieteikuma iesniegšanai tiesā". Tā kā administratīvais akts ir daļā atcelts un tas kalpojis par pamatu prasījuma atsaukšanai par Lēmuma tiesiskuma izvērtēšanu tā atceltajā daļā, tad tiesa uzskata, ka ir pamats piemērot minēto tiesību normu un izbeigt tiesvedību MSIA „Namejs" prasījumā par Lēmuma atcelšanu daļā par pienākuma iemaksāt valsts budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 2148,75 un soda naudu Ls 2148,75.

Savukārt pārējā daļā Lēmuma tiesiskums vērtējams saskaņā ar Administratīvā procesa likumā noteikto kārtību.

[9] Ar Lēmumu pieteicējai noteikts nodokļu parāds valsts budžetam – valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 2034,97 un soda nauda Ls 2968,07 apmērā.

Pieteicējs, atsaucoties uz likuma „Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" 50.panta pirmo daļu, norāda, ka pēc maksātnespējas komersants komercdarbību neveic un darba attiecības starp uzņēmuma vadību un MSIA „Namejs" nepastāv.

Administratīvās rajona tiesas ieskatā šāds arguments attiecībā uz valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu samaksu nav būtisks. Vērtējot pieteicējas norādīto normu kopsakarā ar pienākumu maksāt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI), tiesa secina, ka lietā nav nozīmes tam, ka MSIA „Namejs" saimniecisko darbību turpināja prettiesiski, jo VSAOI nozīme ir darbinieku sociālo garantiju nodrošināšanā un aizsardzība. Tāpat VSAOI ir veicamas arī tajos gadījumos, ja potenciālais darba devējs nevar uzrādīt rakstveida darba līgumu un darbinieka saistība ar uzņēmumu izpaužas citos dokumentos, piemēram, parakstītas pavadzīmes, grāmatvedības atskaites, kases dokumenti.

Pie tam, pieņemot lēmumu par to, vai izmaksājamās summas ir darba algas, arī ir veicams šāda darījuma novērtējums. Ja lietā nav pierādījumu un attaisnojuma dokumentu, kāda iemesla dēļ fiziska persona stājas darījuma attiecībās un saņem maksājumus no juridiskas personas, tad pamatoti ir uzskatīt šīs izmaksas par darba atlīdzību, īpaši gadījumos, ja šādu personu paraksti figurē firmas dokumentos.

Tā kā VID ir secinājis, ka laika posmā no 2005.gada decembra līdz 2006.gada jūlijam MSIA „Namejs" ir maksājis darba algas un nav veicis VSAOI maksājumus, pamatots ir VSAOI maksājums budžetam kopā ar soda naudu.

Tas, ka pieteicējas pārstāvis norāda uz sākotnējā MSIA „Namejs" administratora prettiesiskām darbībām, nevar mainīt saimnieciskās darbības turpināšanas un naudas izmaksas faktu, jo arī komersanta maksātnespējas gadījumā nodokļu aprēķināšanā un iekasēšanā netiek vērtētas amatpersonas darbības, bet gan šo darbību rezultātā citām personām un valsts budžetam radītās sekas.

Tā kā darba attiecību ietvaros MSIA „Namejs" ir izmaksājis Ls 4739,65, tad VASOI summa, kas saskaņā ar likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu"

14.pantu maksājama budžetā, ir Ls 1568,42, bet iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 672,21, kā arī soda nauda 100% apmērā par šiem parādiem valsts budžetam.

Tā kā VID ģenerāldirektors 2008.gada 19.jūnija lēmumu Nr.19/17948 pieņēma saistībā ar izlīgumu, kas tika noslēgts starp MSIA ”Namejs” administratoru un *A.M.* un apstiprināts ar Centra rajona tiesas 2007.gada 10.maija lēmumu lietā Nr.C27098606/5, un no *A.M.* saņemto naudas summu, tad korekcijas šajos maksājumos ir pamatoti izdarītas tikai attiecībā uz šo personu.

[10] Ar Lēmumu pieteicējai noteikta iemaksai valsts budžetā pievienotās vērtības nodokļa summa Ls 7208,58 un soda nauda Ls 10401,10.

Kā Administratīvā rajona tiesa jau norādīja, nodokļu samaksas jomā primāri ir jāvērtē darījuma saturs un fakts, bet darījuma civiltiesiskās izpausmes un sekas publisko tiesību jomā ir otršķirīgas.

Lietā nav strīda par to, ka MSIA ”Namejs” pēc maksātnespējas pasludināšanas veica saimniecisko darbību parādnieka pārstāvja *A.S.* personā. Tāpat pieteicēja pamatoti norāda uz to, ka saimnieciskā darbība pēc likuma ir apturēta, tomēr faktiski PVN darījumi ir notikuši un attiecīgi rēķini ir izrakstīti.

Neskatoties uz to, ka šādiem darījumiem nevar būt tiesisks raksturs, jo komersanta pārstāvību pēc maksātnespējas ierosināšanas uzņemas administrators, bet komersanta amatpersonas pārstāvības tiesības zaudē, darījumi ir veikti. Tāpēc pieteicējas argumenti nav pietiekami Lēmuma atcelšanai.

MSIA „Namejs” par maksātnespējīgu noteikta ar 2005.gada 3.novembri (lietas 7.-9.lapa). Neskatoties uz to, 2005.gada decembrī pieteicēja ir stājusies darījuma attiecībās ar a/s „Senator Farm Aptieku” par summu Ls 1888,00 (PVN Ls 288,00), bet laika posmā no 2006.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 23.martam veikusi ar PVN apliekamus darījumus par kopējo summu Ls 20351,44 (PVN Ls 3663,26). Minētie darījumi nav iegrāmatoti atbilstoši grāmatvedības prasībām un par tiem nav iesniegta PVN deklarācija.

Tādējādi secināms, ka VID pamatoti un, ievērojot likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 35.pantu, par šo periodu ir noteicis papildus nomaksai budžetā PVN Ls 3951,26 un Ls 3951,26 – soda naudu.

Tā kā ar 2006.gada 24.martu pieteicēja izslēgta no PVN apliekamo personu reģistra, MSIA „Namejs”, turpinot ar PVN apliekamu darījumu slēgšanu, pārkāpa arī likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 8.panta piektās daļas prasības, ko pierāda laika posmā no 2006.gada 24.martam līdz 2006.gada 31.jūlijam nepamatoti iekasētā PVN summa Ls 3224,92. Par minēto summu VID ir noteicis soda naudu Ls 6449,84 apmērā.

Papildus iepriekšminētajam nav strīda par to, ka pieteicēja nav atkārtoti pieteikusies reģistrācijai PVN reģistrā pēc apgrozījuma summas – Ls 10000,00 – pārsniegšanas, par ko pamatoti ir aprēķināts PVN par 2006.gada jūnija un jūlija mēnešiem.

Līdz ar minēto, tiesa secina, ka atbildētājs pamatoti, pārbaudot pieteicējas veiktos un ar PVN apliekamos darījumus, ir piemērojis VID rīcībā esošo

informāciju un pamatoti noteicis pieteicējai papildus nomaksai budžetā pievienotās vērtības nodokli Ls 7208,58 un soda naudu Ls 10401,10, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 2034,97 un soda naudu Ls 2968,07, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 672,21 un soda naudu Ls 672,21.

[11] Tāpat tiesa secina, ka pārsūdzētais Lēmums atbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām par administratīvā akta noformēšanas kārtību. Atbildētājs ir gan veicis lietas apstākļu objektīvu iegūšanu un pārbaudi, kā arī uzklausījis pieteicējas viedokli un veicis citas nepieciešamās procesuālās darbības Lēmuma pieņemšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251., 282.panta 7.punktu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt MSIA „Namejs" pieteikumu par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 18.aprīļa lēmuma Nr.19/18009 atcelšanu daļā par papildus nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodokli Ls 7208,58 un soda naudu Ls 10401,10, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksām Ls 2034,97 un soda naudu Ls 2968,07, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 672,21 un soda naudu Ls 672,21;

izbeigt tiesvedību MSIA „Namejs" pieteikumā par Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2007.gada 18.aprīļa lēmuma Nr.19/18009 atcelšanu daļā par papildus nomaksai budžetā noteikto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 2148,75 un soda naudu Ls 2148,75.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese (paraksts) E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ E.Apīne
2008.gada 5.septembrī